

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-04-96
Дата	01 / 04 2016 г.

Чрез
Председателя на Народното събрание

10²⁸

До
Председателя на Комисията по
земята, горите и храните

Уважаеми г-н Председател,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС, внасяме предложения за промени в приетия на 24.03.2016 г. на 1-во гласуване обединен Законопроект за изменение и допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча, No. 653-07-14 от дата 30.03.2016 г.

1. Предлагаме да отпаднат точки 4, 5, 6 и 7 от § 29 от проекта на закона.

МОТИВИ: Гривякът (*Columba palumbus*) се намира в активна миграция за заемане на територии за гнездене, особено през втората половина на месец февруари и удължаването периода на лов до края на месеца ще има негативно влияние върху местните популации. Съгласно чл. 1 от Директива 2009/147/ЕО на европейския парламент и на съвета от 30 ноември 2009 година относно опазването на дивите птици, всички диви птици подлежат на защита и регулиране. По настояще няма необходимост от регулиране на числеността на вида.

Удължаването на ловния сезон за голямата белочела гъска, дивите патици, полудивата патица, зеленоглавата патица, лятното бърне, зимното бърне, фиша, лопатарката, черната качулата потапница, шилоопашатата потапница от 31 януари до 28(29) февруари влиза в противоречие с чл. 2 и чл. 7, ал. 4 от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и съвета относно опазване на дивите птици, а именно:

а) Държавите-членки вземат всички мерки, необходими за поддържане или адаптиране на популациите на всички видове естествено живеещи в диво състояние птици на европейската територия на държавите-членки, на ниво, което отговаря на екологичните, научните и културните изисквания, като се отчитат икономическите и рекреационните изисквания.

б) Държавите-членки гарантират, че практиката на лов, при прилагане на действащите национални мерки отговаря на принципите на разумно използване и екологично балансирано регулиране на съответните видове птици, и че относно популациите на тези видове, по-специално мигриращите видове. По-специално те гарантират, че видовете мигриращи птици, за които е приложимо законодателството относно лова, не се ловуват по време на размножителния им период или по време на завръщането им в местата за гнездене.

За прилагането на Директивата за птиците е създаден „Документ с указания за лова съгласно Директива No 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици“, 2008 г. към Европейската комисия. Директива No 79/409/ЕИО е едно от най-старите законодателства на ЕС в областта на защита на околната среда и негов крайъгълен камък. През 2009 г. тя е изменена и се трансформира в Директива 2009/147/ЕО. Точка

2.5 от ръководството представлява „Специфични условия с определяне на ловни сезони“. Точка 2.5.3 цитира решение на Европейския съд по подобен казус: Съдът постановява, че „второто и третото изречение на член 7, параграф 4 от директивата са предназначени да осигурят **цялостна система на защита** в периодите, през които оцеляването на дивите птици е особено застрашено. Следователно, защитата срещу ловни дейности не може да се ограничи до болшинството птици от даден вид, определено от средните размножителни цикли и миграционни движения“ (Решение от 17 януари 1991 г., Комисията срещу Италия, дело C-157/89, ECR 1991; Идеята за цялостна защита се споменава и в следните решения: 19 януари 1994 г., Association pour la Protection des Animaux Sauvages и други срещу Префектурата на Maine-et-Loire и Префектурата на Loire-Atlantique, дело C-435/92, ECR 1994 и решение от 7 декември 2000 г., Комисията срещу Франция, дело C-38/99), при които взетото решение от Съдът е, че „второто и третото изречения от чл. 7, ал. 4 от Директивата са предназначени да осигурят пълна система за защита през периодите по време на които оцеляването на дивите птици е особено под заплаха.“

Европейската комисия и Комитетът ОРНИС (подпомагащ ЕК да прилага Директивата за птиците) признават необходимостта от ясно тълкуване на понятията от член 7, параграф 4, с оглед определението на Съда на Европейските общности от 1994 г. и подход за прилагането им спрямо видовете птици.

В обосновката на предложеното удължаване на ловният сезон некоректно са представени ловните сезони на съседни на България страни (Сърбия и Турция). Като страна член на ЕС, Р България би трябвало да съобразява своето законодателство с духа и правилата на ЕС, а не със страни извън него, които тепърва трябва да съобразят своето законодателство с европейските норми. Неотдавнашните промени в ловното законодателство на Румъния са обект на жалба до ЕС от страна на природозащитни организации. Неправилно и заблуждаващо е да се представя, че в Гърция ловният сезон продължава по-дълго от България. Основни ловни видове водолюбивы птици се ловуват до края на януари – *Anas crecca* и *A. platyrhynchos*, а останалите до първата десетдневка на февруари. Същевременно следва да се отбележи, че Гърция забрани лова на гъски във всички свои защитени зони за птиците от мрежата Натура 2000, което не е факт в България и съответно значително по-големи щети могат да бъдат нанесени на прелетните популации. **Проблемът е в необособяването неловни зони и участъци в мрежата НАТУРА 2000 в България, обявени за опазване на зимуващите популации на гъски като част от ангажиментите по прилагане и транспониране на европейското природозащитно законодателство.**

За зимуващите видове водолюбивы птици, формирането на брачни двойки се извършва още по време на тяхното зимуване в България, като през месец февруари брачните игри са много интензивни и тогава се заплождат женските птици. Удължаването на ловният сезон ще доведе до нарушаване на вече сформирани двойки, което е основен риск за намаляване на числеността на популацията на птиците в гнездовите им находища. Особено това е валидно за редки ловни видове като шилоопашата патица, клопач, фиш и качулата потапница.

Законът за биологично разнообразие постановява, че всички видове диви птици, естествено срещащи се в диво състояние на територията на Република България, подлежат на опазване и контрол с оглед поддържане на популациите им в благоприятно състояние.

Удължаването на ловния сезон от края на януари до края на февруари ще доведе до много силно безпокойство и съзнателен или несъзнателен отстрел на стриктно защитени видове патици, гъски, потапници, лебеди, ангъчи и нирци, включени в Закона за биологично разнообразие. Липсата на лов през месец февруари е от жизнено значение за преживяемостта както на ловните, така и на неловните видове и ще доведе до увеличаване на числеността и по-добрата успеваемост и на ловните видове. Това ще гарантира успешното презимуване на дивеча и всъщност е честа ловна практика за дългосрочно управление на дивечовия ресурс.

По отношение на втория аргумент на вносителя на предложението за промени следва да се отбележи, че твърденията за нанасяните значителни щети от зимуващите водоплаващи птици са необосновани и некоректни. От проведени на територията на България до този момент научни изследвания за установяване на щети от пашата на зимуващи гъски Дерелиев (2000) не е установил щети, а проведените проучвания в рамките на проект по програма Лайф+ на ЕС „Опазване на зимуващата популация на световно застрашената червеногуша гъска” LIFE09/NAT/BG000230 показват, че през първата година на изследването не са установени щети (Petkov, 2013), а през втората са установени щети в размер от 15% от добива на пшеница/ха. В рамките на този проект и съвместно със земеделски производители от района на изследването е разработена специална агроекологична мярка, която е залегнала в националната схема за агроекологични плащания на България в новия програмен период и цели именно подпомагане и компенсиране на земеделски производители в районите на срещане на червеногушите гъски. През 2012 г. беше защитена и въведена компенсаторна мярка за хранителни местообитания на зимуващи гъски в районите на концентрация на гъски в България, по която по официални данни за периода 2012 – 2014 г. са изплатени на земеделски производители от България над 2 700 000 евро като част от тази агроекологична мярка (Petkov et al., 2012).

На практика удължаването на ловния сезон няма да допринесе за предотвратяване на щети, но ще попречи на реализирането на агроекологичната мярка насочена към опазване на хранителните местообитания на червеногушата гъска и стимулиране на подходящи земеделски практики сред местните земеделски стопани, и ще компрометира експертната и полева работа насочена към подпомагане на земеделски производители от България.

Безконтролното навлизане на ловни джипове в нивите води до недоволството на местните фермери, чиито посеви страдат особено при по-влажни условия, което е много по-голяма опасност от ятата гъски.

Запазването на лова до края на януари способства за подобряване на възможностите на природосъобразен туризъм, защото птиците ще са по-спокойни и не се плашат от хора. Като резултат на това допускат туристите по-близо до тях. В момента много туристи са разочаровани, тъй като постоянното безпокойство на птиците пречи на наблюдението и на снимките им.

2. В § 29 се създава нова т. 4 със следното съдържание:

„В точките 23, 24, 24.1, 24.2, 24.3, 24.4, 24.5, 26.6, 24.7, 24.8, 25, в колона три думите „от 1 октомври до 31 януари” се заменят с „от 1 октомври до 31 януари, а за територията на изток от международен път Е87, в частта му от гр. Шабла до ГКШ Дуранкулак в периода от 1 октомври до 31 декември ”“.

МОТИВИ: Територията на изток от международен път Е87 в региона между Шабла и Дуранкулак е изключително важна за зимуващата популация на вида червеногуша гъска (*Branta ruficollis*). Видът е световно застрашен, с намаляваща популация, стриктно защитен вид, включен в Закона за биологично разнообразие. В част от тези територии попадат Дуранкулашкото езеро, Шабленския езерен комплекс и част от приморска Добруджа. Местообитанията на вида са крайбрежни лагуни, сладководни езера, морска акватория в крайбрежната зона, зимни посеви от зърнено-пшенични култури и др. Данните показват, че в района на Приморска Добруджа може да се концентрират за кратък период от време до 70 % от световната популация. След 2000 г. това е районът, където са регистрирани и най-високите концентрации на вида, особено в Шабленския езерен комплекс (Шабленски езеро, Езерецко езеро и лагуната Шабленска тузла) и Дуранкулашкото езеро. Малка част от изброените езера са защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии-защитени местности „Дуранкулак“ и „Шабленско езеро“, в които ловът на птици е изцяло забранен, но площта им е малка и недостатъчна за опазване на зимуващата популация.

Обявени са и защитени зони, част от мрежата НАТУРА 2000: Защитена зона BG0000165 „Шабленски езерен комплекс“ е обявена със Заповед № РД-259 от 16.03.2010 г. (обн. ДВ, бр. 28 от 13.04.2010 г.), а защитена зона BG0002050 „Дуранкулашко езеро“ е обявена със Заповед № РД - 258 от 16.03.2010 г. (обн. ДВ, бр. 28 от 13.04.2010). В техните режими за управление (заповеди) за съжаление към момента не са въведени забрани за лов.

Африкано-евроазиатското споразумение за водолюбивите птици (AEWA) е създадо международен план за опазване на червеногушата гъска (май, 2012 г.), в което се разпознава изключително негативното значение на лова за зимуващите популации, вкл. се споменава и продължаващата и към момента ситуация в България. AEWA е създала международна група за управление на вида, която отново е посочвала съществуващите проблеми в България и липсата на политическа воля за тяхното решение. Видът е включен и в Конвенцията за мигриращи видове (CMS).

Ограничението на лова през януари ще спомогне и за опазването на друг световно застрашен и стриктно защитен вид: малка белочела гъска (*Anser erythropus*), която е неотличима в полеви условия от ловния вид – голямата белочела гъска.

Популациите на зимуващите в Черноморския регион видове водоплаващи птици намаляват в сравнение с Централна и Източна Европа (данни Wetlands International).

София, 01. 04. 2016 г.

Вносител: *Вили Ликов*